

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 114/2022
23.02.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Милене Рашић, Драгана Аћимовића и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету малолетног АА, због кривичног дела тешка крађа у саизвршилаштву из члана 204. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца малолетног АА - адвоката Дејана Богосављевића, поднетом против правноснажних решења Вишег суда у Нишу Ким.31/21 од 12.11.2021. године и Квм.бр.42/21 од 24.12.2021. године, у седници већа одржаној дана 23.02.2022. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца малолетног АА - адвоката Дејана Богосављевића, па се **УКИДАЈУ** правноснажна решења Вишег суда у Нишу Ким.31/21 од 12.11.2021. године и Квм.бр.42/21 од 24.12.2021. године и предмет враћа Вишем суду у Нишу на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Вишег суда у Нишу Ким.31/21 од 12.11.2021. године одбијен је као неоснован захтев за накнаду трошкова поступка браниоца малолетног АА - адвоката Дејана Богосављевића од 07.09.2021. године.

Решењем Вишег суда у Нишу Квм.бр.42/21 од 24.12.2021. године одбијена је као неоснована жалба браниоца малолетног АА - адвоката Дејана Богосављевића изјављена против решења Вишег суда у Нишу Ким.31/21 од 12.11.2021. године.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости поднео је бранилац малолетног АА - адвокат Дејан Богосављевић, због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП у вези одредаба члана 263. ЗКП, члана 79. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица и Тарифног броја 3. став 1. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, те да преиначи правноснажна решења Вишег суда у Нишу Ким.31/21 од 12.11.2021. године и Квм.бр.42/21 од 24.12.2021. године тако што ће досудити трошкове кривичног поступка и то на име приступа браниоца на неодржани главни претрес дана 01.07.2021.

године у износу од 16.500,00 динара, на име састава захтева за доношење решења о трошковима поступка од 08.09.2021. године у износу од 15.000,00 динара, на име састава жалбе од 16.11.2021. године у износу од 30.000,00 динара и на име састава захтева за заштиту законитости у износу од 60.000,00 динара, а све по Адвокатској тарифи или да укине наведена правноснажна решења и предмет врати Вишем суду у Нишу на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца малолетног АА, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

По налажењу Врховног касационог суда основано бранилац малолетног АА у поднетом захтеву указује да је побијаним решењима Вишег суда у Нишу учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер су наведеним одлукама о трошковима кривичног поступка повређене одредбе члана 263. ЗКП и члана 79. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица.

Наиме, из списка предмета произилази да је правноснажним решењем Вишег суда у Нишу Ким.бр.31/21 од 12.08.2021. године према малолетном АА, на основу члана 70. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, обустављен поступак вођен по захтеву за покретање припремног поступка ВЈТ у Нишу КТМ.бр.21/21 од 23.04.2021. године због кривичног дела тешка крађа у саизвршилаштву из члана 204. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ и то због нецелисходности вођења поступка, те је оштећени ЈП „Дирекција за изградњу града Ниша“ ради остваривања имовинскоправног захтева упућен на парнични поступак, а истовремено је одређено да трошкови поступка падају на терет буџетских средстава. Након тога, малолетни АА је преко браниоца – адвоката Дејана Богосављевића дана 07.09.2021. године поднео захтев за накнаду трошкова поступка у укупном износу од 31.500,00 динара, а у којем је определио трошкове који се односе на награду браниоцу за приступ на одложени претрес дана 01.07.2021. године и за састављање захтева за накнаду трошкова поступка, а све у складу са важећом Адвокатском тарифом.

Одлучујући о поднетом захтеву за накнаду трошкова поступка, Виши суд у Нишу је побијаним првостепеним решењем одбио као неоснован захтев за накнаду трошкова поступка браниоца малолетног АА - адвоката Дејана Богосављевића. Другостепено веће Вишег суда у Нишу је, одлучујући о жалби браниоца малолетног АА изјављеној против првостепеног решења, побијаним другостепеним решењем одбило као неосновану наведену жалбу.

У образложењима побијаних решења, Виши суд у Нишу је као разлоге за свој став да одбије као неоснован захтев за накнаду трошкова поступка браниоца малолетног АА, навео да како из списка предмета произилази да је рочиште дана 01.07.2021. године на коме је приступио бранилац малолетног АА – адвокат Дејан

Богосављевић одложено управо из разлога јер на наведено рочиште није приступио малолетни АА, то стога, по ставу суда, трошкови које је малолетни имао на име ангажовања изабраног браниоца за рочиште од 01.07.2021. године не представљају трошкове који у смислу одредбе члана 79. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица падају на терет буџетских средстава суда.

Одредбом члана 261. став 1. ЗКП прописано је да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка, док је одредбом става 2. тачка 7) истог члана, између осталог, прописано да трошкови кривичног поступка обухватају награду и нужне издатке браниоца.

Одредбом члана 79. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица прописано је да суд може малолетника обавезати на плаћање трошкова кривичног поступка и на испуњење имовинскоправног захтева само ако је малолетнику изрекао казну, а ако је према малолетнику изречена васпитна мера или је поступак обустављен, трошкови поступка падају на терет буџетских средстава.

Тарифним бројем 2. став 2. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката (у даљем тексту: Адвокатска тарифа) прописано је да за сваку неодржану процесну радњу којој је приступио адвокату припада 50% награде из Тарифног броја 1.

Тарифним бројем 4. Адвокатске тарифе у ставу 1. је прописано и таксативно означено за састављање којих поднесака адвокату припада награда из Тарифног броја 1, док је ставом 2. истог Тарифног броја прописано да адвокату припада 50% награде из Тарифног броја 1. за састављање свих осталих поднесака у кривичном поступку.

Поред тога, одредбом члана 263. став 1. ЗКП је предвиђено да ће окривљени, без обзира на исход кривичног поступка, сносити трошкове свог довођења, одлагања доказне радње или главног претреса и друге трошкове поступка које је проузроковао својом кривицом, као и одговарајући део паушалног износа, а ставом 2. истог члана прописано је да се о трошковима из става 1. овог члана доноси посебно решење, осим ако се о трошковима које сноси окривљени решава у одлуци о главној ствари.

Имајући у виду напред наведено, те цитиране одредбе ЗКП, Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица и Адвокатске тарифе, Врховни касациони суд налази да је побијаним правноснажним решењима Вишег суда у Нишу на штету малолетног АА учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер су наведеним одлукама о трошковима кривичног поступка повређене одредбе члана 261. став 1. и став 2. тачка 7) и члана 263. ЗКП у вези члана 79. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица и Тарифног броја 2. став 2. и Тарифног броја 4. став 2. Адвокатске тарифе. Ово са разлога јер малолетни АА, супротно закључцима датим у образложењима побијаних решења, има право на накнаду трошкова поступка које је имао на име заступања од стране стручног лица - адвоката и то конкретно право на накнаду трошкова на име награде браниоцу за приступ на неодржано рочиште за саслушање малолетника дана 01.07.2021. године и за састављање захтева за накнаду трошкова поступка, а који трошкови, с обзиром на то да је према малолетном АА

обушављен поступак, треба да падну на терет буџетских средстава, а не да исте сноси сам малолетни АА.

Ово са разлога јер награда подразумева новчану накнаду која припада одређеном лицу за његов рад, те имајући у виду да из списка предмета и то записника о саслушању малолетника од 01.07.2021. године произилази да је изабрани бранилац малолетног АА - адвокат Дејан Богосављевић приступио на то неодржано рочиште, а што је и констатовано у побијаним правноснажним решењима, а према малолетном АА је у конкретном случају правноснажним решењем Вишег суда у Нишу Ким.бр.31/21 од 12.08.2021. године обушављен поступак, а у ком случају малолетни сходно одредби члана 79. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица има право на накнаду трошкова поступка из буџетских средстава, при чему је, по налажењу Врховног касационог суда, неопходан услов да малолетник, без обзира на исход кривичног поступка, сам сноси трошкове кривичног поступка које је проузроковао својом кривицом, то да се о скривљеним трошковима малолетника, у смислу члана 263. став 2. ЗКП, донесе посебно решење, а које је у овом кривичном поступку изостало. Наиме, на записнику о наведеном неодржаном рочишту о саслушању малолетника није констатовано да како се наведено рочиште одлаже услед недоласка уредно позваног малолетног АА, то је малолетни дужан да сноси трошкове поступка, при чему је у правноснажном решењу Вишег суда у Нишу Ким.бр.31/21 од 12.08.2021. године којим је одлучено о главној ствари наведено да сходно одредби члана 79. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица трошкови поступка падају на терет буџетских средстава.

Стога, одбијајући да надокнади трошкове поступка за приступ браниоца малолетног на неодржано рочиште за саслушање малолетника дана 01.07.2021. године, а у ситуацији када није донето посебно решење да је малолетни АА скривио те трошкове, при чему је према малолетном правноснажно обушављен поступак, првостепени, а и другостепени суд, су учинили повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП у вези одредаба члана 263. ЗКП, члана 79. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица и Тарифног броја 2. став 2. Адвокатске тарифе.

Поред тога, по налажењу Врховног касационог суда, како награда подразумева новчану накнаду која припада одређеном лицу за његов рад, а захтев за накнаду трошкова поступка спада у остале поднеске у кривичном поступку и представља поднесак у ширем смислу, обзиром да је сачињен ради остваривања права и интереса окривљеног, односно малолетног у поступку пошто суд по службеној дужности не покреће поступак за досуду и исплату трошкова, већ то иницира управо окривљени, односно малолетни преко браниоца таквим захтевом, то стога малолетни АА сходно Тарифном броју 4. став 2. Адвокатске тарифе (који је напред цитиран) има право на накнаду трошкова на име награде браниоцу за састављање захтева за накнаду трошкова поступка.

Како је, дакле, побијаним правноснажним решењима учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, а на шта се основано указује у поднетом захтеву за заштиту законитости браниоца малолетног АА - адвоката Дејана Богосављевића, то је Врховни касациони суд усвојио као основан захтев и на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП укинуо побијана правноснажна решења Вишег суда у Нишу Ким.31/21 од

12.11.2021. године и Квм.бр.42/21 од 24.12.2021. године, те списе предмета вратио том суду на поновно одлучивање у смислу разлога изнетих у овој пресуди. У поновном поступку суд ће приликом одлучивања имати у виду примедбе из ове пресуде, те ће поступити по истима и отклонити повреду закона на коју је указано овом пресудом, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку, за коју ће дати јасне и аргументоване разлоге.

При томе, за напоменути је да како је одредбом члана 267. ЗКП прописано да о дужности плаћања трошкова који настану код суда правног лека одлучује тај суд сходно одредбама чланова 261. до 266. овог законика, то дакле, по налажењу Врховног касационог суда, сходно цитираној одредби члана 267. ЗКП, суд правног лека, приликом одлучивања о жалби изјављеној против првостепеног решења о трошковима кривичног поступка, другостепеним решењем одлучује само о оним трошковима који су садржани у захтеву за накнаду трошкова кривичног поступка, док ће о трошковима кривичног поступка који су настали код суда правног лека, и то у конкретном случају о трошковима поступка на име награде браниоцу малолетног АА за састављање жалбе од 16.11.2021. године на првостепено решење о трошковима поступка (која жалба спада у остале поднеске у кривичном поступку), а које трошкове је бранилац малолетног АА поставио у изјављеној жалби, а и у поднетом захтеву за заштиту законитости је ставио предлог да му се исти досуде, суд правног лека одлучити посебним решењем, сходно одредби члана 267. ЗКП у вези одредби Тарифног броја 4. став 2. Адвокатске тарифе.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић